

[Chr. Ernst Christensen.]

teklænefondens Beretning som Maalestok for Lempelserne — og jeg tror, man med nogen Føje kan gøre dette, fordi Fondens Laaneudmaaling er nøje afgrænset i Loven —, saa vil Rentelettelsen først finde Sted omkring 50 pCt.-Grænsen af denne Andenprioritet for Sønderborg Amts Vedkommende, medens Rentelettelsen for de andre Amters Vedkommende vil gribe betydeligt længere ned i Prioriteten omkring ved 33 pCt., noget derover eller noget derunder.

Jeg skal indrømme, at det vilde ikke have været let at finde et bedre, endsige uagribeligt Grundlag for Lempelserne; jeg føler mig forvisset om, at Udvalget vil give Loven den muligst velvillige Fortolkning, baade med Hensyn til den Henstand, som kan ydes efter § 5, og ogsaa paa anden Maade. Hvis Udvalget henstiller til Regeringen — og jeg ved, at Udvalget har beskæftiget sig med dette Forhold — at betragte Kassekreditter, der er indført paa sønderjyske Ejendomme, som falder ind under Loven, og som har bevaret Karakteren af fast Laan med mindre Udsving paa Gældskontoen, som Laan, der falder ind under Lovens § 3, Stk. 1, saa haaber jeg, at den højtærede Finansminister vil kunne tiltræde en saadan Fortolkning. Det har været meget almindeligt i Overgangstiden, da man endnu troede at kunne klare sig med mindre Laan eller ikke havde truffet Bestemmelse om, hvilken Art Belaaning man vilde vælge, og da Kreditforeningskurserne var meget lave, at man optog betydelige Kassekreditter, Kreditter, der senere blev staaende og blev indført paa Ejendommene, for det meste ved Skadesløsbrev, og saaledes fik Karakter af fast Laan. De Million-Beløb, der paa denne Konto findes paa de sønderjyske Pengeinstitutters Regnskaber, især Bankernes, viser det store Omfang, denne Belaaning har haft og til Dels endnu har, selv efter at en væsentlig Afvikling efterhaanden har fundet Sted. Jeg haaber, som sagt, at den højtærede Finansminister vil vise Imødekommenhed paa dette Punkt.

Man ser af Landbrugsregnskaberne, at Forretningsprocenten er stigende, og vi erkender med Glæde, at der foreligger en Bedring; men naar Landbrugsregnskaberne fra Aabenraa Amt — og dette gælder sikkert for store Dele af Sønderjylland — kun viser en Forrentning af Landbrugskapitalen paa 2 pCt. — og det er her som overalt den bedste Del af Landbrugerne, der er inde under Regnskabsføring —, saa ser man, at vi aldeles ikke er ude over Vanskelighederne, især da denne Fremgang for en væsentlig Del

skyldes, at man har sparet Udgifter paa Driften, Udgifter, der senere maa komme tilbage. Vi har altsaa lige faaet Tid til at trække Vejret, og vi forstaaer ganske afgjort ikke, hvorfor den højtærede Landbrugsminister har anset det for nødvendigt at beskære det nylig fremsatte Forslag til en Kødlov, saaledes at det Tilskud paa 10 Øre pr. kg for Stude, som vi hidtil har haft, er blevet nedsat. Dette Tilskud er kommet saavel Opdrættere som Græssere, alle dem, der har fedet Stude, til gode, maaske i lige Maal.

Det er let nok, som man fra denne Talerstol har gjort det, at give Anvisning paa at indføre andre Driftsformer — for Resten har vi jo ogsaa Mælk og Smør nok i Landet; men en væsentlig anden Driftsform end den, som staar i Forbindelse med Opdræt og Græsning, er absolut umulig paa de vidtstrakte Engarealer eller de vidtløftige Ejendomme, hvis Jorder ligger og svømmer rundt paa en dansk Kvadratmils Omraade, som det ofte er Tilfældet dernede. Naturligvis afhjælpes disse Forhold efterhaanden ved Udstykning og Udskiftning og ved Jordfordelingskommissionens Arbejde; men det tager Tid, og der vil gaa en lang Aarrække, inden vi paa dette Omraade er paa Linie med det øvrige Land, og saa længe maa vi bruge den Produktion, der er os anvist fra Naturens Haand, og det maa bestemt hævdes, at disse Egne, der har været haardt ramt af Krisen, ikke kan taale forringede Afsætningsvilkaar for deres Kvæg.

Jeg har en Henstilling til den højtærede Udenrigsminister. Fra gammel Tid er der danske Statsborgere, som har Penge anbragt Syd for Grænsen som Prioriteter i Ejendomme i By og paa Land, og Renterne af disse Prioriteter var for mange en væsentlig Del af den Indtægt, de havde at leve af. Ved Udstedelsen af det tyske Moratorium af 1. Juli dette Aar er Udbetalingen af disse Renter i høj Grad vanskeliggjort. En vis Procentdel af Renterne var hidtil blevet udbetalt direkte i tysk Valuta; medens Resten udbetaltes i de saakaldte *Scripts*, der maatte indløses med betydelige Tab. Nu synes det, som denne Vej ogsaa er spærret, og man har maattet søge det kompetente tyske Devisekontor om Tilladelse til Overføring af Tilgodehavenderne eller en Del af disse. Dette er kun til Dels lykkedes og under stort Besvær, saa at den danske Statsborger, der er anvist paa at leve af disse Indtægter, nu er meget vanskeligt stillet, ligesom det næsten er umuligt ved Ombytning af Mark med Kronetilgodehavender at faa disse Prioriteter udbetalt og ført over Grænsen. De Folk, der ejer